

Συστάσεις

**Συστάσεις 1/2025 σχετικά με τον Παγκόσμιο Κώδικα Αντιντόπινγκ
του WADA του 2027**

Εκδόθηκαν στις 11 Φεβρουαρίου 2025

Translations proofread by EDPB Members.

This language version has not yet been proofread.

Συνοπτική παρουσίαση

Με επιστολή της 2ας Οκτωβρίου 2024¹, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Νεολαίας, Αθλητισμού και Πολιτισμού) ζήτησε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (στο εξής: ΕΣΠΔ), σύμφωνα με το άρθρο 70 παράγραφος 1 στοιχείο ε) του γενικού κανονισμού για την προστασία δεδομένων (στο εξής: ΓΚΠΔ), να εξετάσει την τρέχουσα επικαιροποίηση του Παγκόσμιου Κώδικα Αντιντόπινγκ (στο εξής: κώδικας) και των οικείων συμπληρωματικών διεθνών προτύπων (στο εξής: πρότυπα), προκειμένου να αξιολογήσει τη συμμόρφωσή τους με τον ΓΚΠΔ. Το 2023 ο Παγκόσμιος Οργανισμός κατά της Φαρμακοδιέγερσης (στο εξής: WADA) δρομολόγησε αναθεώρηση του κώδικα και των προτύπων του, η οποία πρόκειται να ολοκληρωθεί έως τον Δεκέμβριο του 2025 και να τεθεί σε ισχύ τον Ιανουάριο του 2027. Ο κώδικας αποσκοπεί στην εναρμόνιση των πολιτικών, των κανόνων και των κανονισμών αντιντόπινγκ σε διεθνές επίπεδο και συμπληρώνεται από οκτώ διεθνή πρότυπα με στόχο την προώθηση της συνοχής μεταξύ των προγραμμάτων αντιντόπινγκ που εφαρμόζονται κυρίως μέσω των εθνικών οργανισμών κατά της φαρμακοδιέγερσης [στο εξής: (Ε)ΟΚΦ]. Τα οκτώ διεθνή πρότυπα αναφέρονται στις ακόλουθες πτυχές: προστασία δεδομένων· εκπαίδευση· πληροφορίες και έρευνες· εργαστήρια· διαχείριση αποτελεσμάτων· διενέργεια ελέγχων· κατ' εξαίρεση χρήσεις για θεραπευτικούς σκοπούς· και συμμόρφωση.

Το ΕΣΠΔ και ο προκάτοχός του, η ομάδα εργασίας του άρθρου 29, έχουν παρακολουθήσει προσεκτικά τις δραστηριότητες του WADA σε βάθος χρόνου, κατά την επανεξέταση προγενέστερης έκδοσης του κώδικα και των προτύπων του. Η ομάδα εργασίας του άρθρου 29 εξέδωσε δύο γνώμες το 2008² και το 2009³ σχετικά με ορισμένες διατάξεις του κώδικα και των διεθνών προτύπων του. Στη συνέχεια, το 2013 η ομάδα εργασίας του άρθρου 29 απέστειλε επιστολή στον WADA⁴, η οποία περιλάμβανε ορισμένες παρατηρήσεις και ανησυχίες σχετικά με την επικαιροποίηση των εν λόγω εγγράφων. Τέλος, το 2019 το ΕΣΠΔ υπέβαλε τις παρατηρήσεις του σχετικά με την (τότε σε εξέλιξη) διαδικασία αναθεώρησης

---

¹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Αίτημα εξέτασης του σχεδίου αναθεωρημένου Παγκόσμιου Κώδικα Αντιντόπινγκ και των σχετικών προτύπων που αφορούν την προστασία των δεδομένων [αριθ. αναφ. Ares (2024)7027092 - 03/10/2024]

² Ομάδα εργασίας του άρθρου 29, Γνώμη 3/2008 για σχέδιο διεθνούς προτύπου του παγκόσμιου κώδικα για την καταπολέμηση της φαρμακοδιέγερσης όσον αφορά την προστασία της ιδιωτικής ζωής, η οποία εκδόθηκε την 1η Αυγούστου 2008, WP 156.

³ Ομάδα εργασίας του άρθρου 29, Γνωμοδότηση 4/2009 για το διεθνές πρότυπο για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του Παγκόσμιου Οργανισμού καταπολέμησης της φαρμακοδιέγερσης (WADA) όσον αφορά τις σχετικές διατάξεις του κώδικα WADA και άλλα θέματα σχετικά με την ιδιωτική ζωή στο πλαίσιο της καταπολέμησης της φαρμακοδιέγερσης (doping) στον αθλητισμό από τον WADA και (εθνικούς) οργανισμούς κατά της φαρμακοδιέγερσης, η οποία εκδόθηκε στις 6 Απριλίου 2009, WP 162.

⁴ Επιστολή που απέστειλε ο πρόεδρος της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 στον WADA στις 5 Μαρτίου 2013 και το παράρτημά της [αριθ. αναφ. Ares (2013)289160 - 05/03/2013].

του κώδικα και των προτύπων του σε επιστολή την οποία απηύθυνε στην προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ⁵.

Το ΕΣΠΔ υπενθυμίζει ότι οι κανόνες του κώδικα και τα πρότυπά του έχουν μεταφερθεί από τα κράτη μέλη στην εθνική έννομη τάξη τους, σύμφωνα με την αντίστοιχη εθνική τους δομή και οργάνωση του αθλητισμού. Πράγματι, ως υπογράφοντα μέρη της Διεθνούς Σύμβασης της UNESCO κατά της φαρμακοδιέγερσης του 2005 και της Σύμβασης κατά του ντόπινγκ του Συμβουλίου της Ευρώπης, τα κράτη μέλη πρέπει να τηρούν τις δεσμεύσεις που απορρέουν από την κύρωση των εν λόγω συμβάσεων.

Όπως διευκρινίζεται στις προτάσεις της γενικής εισαγγελία στην υπόθεση C-115/22⁶, μολονότι ο κώδικας είναι νομική πράξη ιδιωτικού δικαίου, η αποτελεσματικότητά του διασφαλίζεται από τη Διεθνή Σύμβαση της UNESCO κατά της φαρμακοδιέγερσης του 2005. Σύμφωνα με το άρθρο 4 της Σύμβασης, οι διατάξεις του κώδικα δεν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της Σύμβασης και δεν έχουν άμεση ισχύ στο εθνικό δίκαιο. Ωστόσο, με την ίδια διάταξη, τα κράτη μέλη, τα οποία είναι συμβαλλόμενα μέρη της Σύμβασης, δεσμεύονται να τηρούν τις αρχές του κώδικα. Αυτή η δέσμευση έχει μεταφερθεί στα νομικά συστήματα των κρατών μελών με διαφορετικούς τρόπους, δεδομένου ότι, όπως διευκρινίζεται σε μελέτη του 2017 που εκπονήθηκε για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁷, ο κώδικας είναι νομικά δεσμευτικός σε ορισμένα κράτη μέλη, αλλά σε άλλα όχι.

Σε κάθε περίπτωση, το ΕΣΠΔ υπενθυμίζει ότι, όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν εθνικά μέτρα αντιντόπινγκ, τα οποία περιλαμβάνουν νομοθετικές διατάξεις, κανονιστικές ρυθμίσεις, πολιτικές ή διοικητικές πρακτικές, με βάση τις αρχές του κώδικα, πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα εν λόγω μέτρα συνάδουν με το δίκαιο του ΕΟΧ, συμπεριλαμβανομένου του ΓΚΠΔ. Ως εκ τούτου, σε περίπτωση που οι διατάξεις του κώδικα και των διεθνών προτύπων του δεν συνάδουν με τον ΓΚΠΔ, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να τις μεταφέρουν ως έχουν στα εθνικά μέτρα αντιντόπινγκ χωρίς να παραβούν τις υποχρεώσεις τους δυνάμει του δικαίου της ΕΕ / του ΕΟΧ και, συνεπώς, να επηρεάσουν αρνητικά το επίπεδο προστασίας των φυσικών προσώπων στον ΕΟΧ όσον αφορά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν⁸.

---

⁵ Επιστολή που απέστειλε η πρόεδρος του ΕΣΠΔ στην προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ στις 9 Οκτωβρίου 2019 (αριθ. αναφ.: OUT2019-0035).

⁶ Βλ. προτάσεις της γενικής εισαγγελία Čáreta της 14ης Σεπτεμβρίου 2023 στην υπόθεση C-115/22, ECLI:EU:C:2023:676, σκέψη 5.

⁷ Anti-Doping & Data Protection. An evaluation of the anti-doping laws and practices in the EU Member States in light of the General Data Protection Regulation (Αντιντόπινγκ και προστασία δεδομένων. Αξιολόγηση των νόμων και πρακτικών αντιντόπινγκ στα κράτη μέλη της ΕΕ υπό το πρίσμα του γενικού κανονισμού για την προστασία δεδομένων), Μελέτη που εκπονήθηκε για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από το Tilburg Institute for Law, Technology and Society του Πανεπιστημίου του Tilburg και τη Spark Legal, Λουξεμβούργο, 2017.

⁸ Βλ. σχετικά: Απόφαση του Δικαστηρίου της 3ης Σεπτεμβρίου 2008, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-402/05 P και C-415/05 P, Al Barakaat, ECLI:EU:C:2008:461, σκέψεις 281-285.

Επιπλέον, τα προγράμματα αντιντόπινγκ εκτελούνται κυρίως από τους (Ε)ΟΚΦ, οι οποίοι συγκαταλέγονται μεταξύ των υπογραφόντων τον κώδικα. Οι (Ε)ΟΚΦ πρέπει να εφαρμόζουν τα μέτρα αντιντόπινγκ που θεσπίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις δεσμεύσεις τους δυνάμει της Διεθνούς Σύμβασης κατά της φαρμακοδιέγερσης και ανταποκρινόμενοι στις προσδοκίες του WADA. Το ΕΣΠΔ τονίζει εν προκειμένω ότι, κατά την εφαρμογή των εθνικών μέτρων αντιντόπινγκ, οι (Ε)ΟΚΦ ως υπεύθυνοι επεξεργασίας είναι αρμόδιοι για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ και ως διοικητικές αρχές⁹ πρέπει να μην εφαρμόζουν, εν ανάγκη, τους εν λόγω εθνικούς κανόνες αντιντόπινγκ στον βαθμό που αυτοί ενδέχεται να αντιβαίνουν σε διατάξεις του ΓΚΠΔ που έχουν άμεσο αποτέλεσμα¹⁰. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη, κατά την εφαρμογή των εθνικών νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων, των πολιτικών ή των διοικητικών πρακτικών αντιντόπινγκ, θα πρέπει να αξιολογούν προσεκτικά αν οι διατάξεις του κώδικα και των διεθνών προτύπων του που συνεπάγονται την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι συμβατές με τον ΓΚΠΔ, ώστε να αποφεύγονται επίσης πιθανές παραβιάσεις του δικαίου του ΕΟΧ από τους (Ε)ΟΚΦ, καθώς και τυχόν έκθεση σε διορθωτικά μέτρα και κυρώσεις των αρμόδιων αρχών προστασίας δεδομένων.

Στις συστάσεις του, το ΕΣΠΔ συμμερίζεται ορισμένα σημεία που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα οποία εγείρουν ανησυχίες όσον αφορά τις κύριες πτυχές της τρέχουσας αναθεώρησης του κώδικα και των προτύπων του οι οποίες δεν συνάδουν με τον ΓΚΠΔ, επηρεάζοντας έτσι αρνητικά την υποχρέωση των κρατών μελών να διασφαλίζουν συνεκτικό και υψηλό επίπεδο προστασίας των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των φυσικών προσώπων στον ΕΟΧ, ιδίως όσον αφορά τα δικαιώματά τους στην ιδιωτική ζωή και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Το ΕΣΠΔ θα επικεντρωθεί στα σημαντικότερα ζητήματα και στις νέες έννοιες που εισήγαγε ο WADA στο διεθνές πρότυπο για την προστασία των δεδομένων (International Standard for Data Protection, στο εξής: ISDP), όπως αναφέρονται στο αίτημα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και θα παραπέμψει στην οικεία επιστολή του 2019 για τις πτυχές που σχετίζονται με τα προηγούμενα πορίσματά του. Ακόμη και αν δεν μνημονεύονται όλες οι σχετικές διατάξεις των άλλων προτύπων που συμπληρώνουν τον κώδικα, θα πρέπει να θεωρηθεί ότι αναφέρονται στις παρούσες συστάσεις, καθώς οι παρατηρήσεις του ΕΣΠΔ ενδέχεται παρ' όλα αυτά να ισχύουν γι' αυτές.

Το ΕΣΠΔ εκφράζει την ικανοποίησή του για τις αλλαγές και για τις προόδους που έχουν σημειωθεί στον κώδικα και στα διεθνή πρότυπά του, επισημαίνοντας ότι ορισμένα από τα ζητήματα που αναφέρονται στην επιστολή του ΕΣΠΔ της 9ης Οκτωβρίου 2019 έχουν επιλυθεί επιτυχώς, όπως ο καθορισμός αυστηρότερης προθεσμίας για την κοινοποίηση παραβιάσεων της ασφάλειας, και η απαίτηση διενέργειας εκτίμησης των επιπτώσεων σχετικά με την

---

⁹ Σύμφωνα με τη μελέτη του 2017 που εκπονήθηκε για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και αναφέρεται στην ανωτέρω υποσημείωση 8, η πλειονότητα των (Ε)ΟΚΦ είναι δημόσιοι φορείς, οι οποίοι κατά κανόνα έχουν συσταθεί είτε με νόμο είτε από την κυβέρνηση.

¹⁰ Τέλος, και τηρουμένων των αναλογιών, βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Μαΐου 2024, NADA κ.λπ., C-115/22, ECLI:EU:C:2024:384, σκέψη 55.

προστασία των δεδομένων πριν από την επεξεργασία λόγω της νεοεισαχθείσας αρχής της προστασίας της ιδιωτικής ζωής ήδη από τον σχεδιασμό¹¹.

Το ΕΣΠΔ εκφράζει την ικανοποίησή του για την προσθήκη του διεθνούς προτύπου πληροφοριών και ερευνών (International Standard for Intelligence and Investigations, στο εξής: ISII), στο πλαίσιο των γενικών προτύπων του WADA, δεδομένου ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για ερευνητικούς σκοπούς αποτελεί βασική δραστηριότητα των (Ε)ΟΚΦ.

Ωστόσο, το ΕΣΠΔ επισημαίνει ότι, δυστυχώς, ορισμένα βασικά ζητήματα δεν έχουν ληφθεί υπόψη κατά την αναθεώρηση του κώδικα και των προτύπων του. Ειδικότερα, το ΕΣΠΔ εξακολουθεί να εκφράζει αμφιβολίες σχετικά με τη συμμόρφωση με τον ΓΚΠΔ όσον αφορά τη νομική βάση της συγκατάθεσης που προβλέπεται από το ISDP, δεδομένου ότι, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο α), το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο α), το άρθρο 7 και το άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο α) του ΓΚΠΔ, η συγκατάθεση πρέπει να δίνεται ελεύθερα, ενώ εδώ η άρνηση παροχής συγκατάθεσης ή η ανάκλησή της μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει επιζήμια ή δυσμενή έκβαση για το υποκείμενο των δεδομένων.

Επιπλέον, το ΕΣΠΔ επισημαίνει ότι οι σκοποί ορισμένων δραστηριοτήτων επεξεργασίας παραμένουν ασαφείς. Η αρχή του περιορισμού του σκοπού, κατά το άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο β) του ΓΚΠΔ, απαιτεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα να υποβάλλονται σε επεξεργασία μόνο για συγκεκριμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς. Συνέπεια αυτού είναι ότι οι αντίστοιχες περίοδοι διατήρησης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στερούνται, ως εκ τούτου, σαφούς αιτιολόγησης.

Το ΕΣΠΔ επισημαίνει ότι οι ρόλοι του WADA και των (Ε)ΟΚΦ όσον αφορά τις δραστηριότητες επεξεργασίας δεδομένων, ιδίως στο πλαίσιο της βάσης δεδομένων του συστήματος καταχώρισης και διαχείρισης πληροφοριών κατά της φαρμακοδιέγερσης (στο εξής: ADAMS), παραμένουν ασαφείς. Αυτό όχι μόνο επηρεάζει τον τρόπο ανάθεσης και διαχείρισης των αρμοδιοτήτων προστασίας των δεδομένων, αλλά έχει επίσης αντίκτυπο στη διαφάνεια, τη λογοδοσία και την ικανότητα των υποκειμένων των δεδομένων να ασκούν αποτελεσματικά τα δικαιώματά τους.

Επιπλέον, ο νομικά δεσμευτικός χαρακτήρας του κώδικα για τους φορείς που τον έχουν υπογράψει θα πρέπει να καταστεί σαφής. Συν τοις άλλοις, η περαιτέρω χρήση δειγμάτων και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων υγείας, θα πρέπει να υπόκειται σε κατάλληλες εγγυήσεις για την προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των υποκειμένων των δεδομένων. Εκτός αυτού, οι σκοποί της ανάλυσης βιολογικών δειγμάτων θα πρέπει να προσδιοριστούν με μεγαλύτερη ακρίβεια.

Οι εγγυήσεις που προβλέπονται για κάθε επεξεργασία δεδομένων βάσει του κώδικα θα πρέπει να είναι ισοδύναμες με το επίπεδο που απαιτείται από το δικαίωμα στην προστασία

---

¹¹ Βλ. άρθρα 5.1. και 10.4 του ISDP.

των δεδομένων, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στον ΓΚΠΔ. Μολονότι το ΕΣΠΔ κατανοεί ότι ο κώδικας καλύπτει διεθνείς ροές δεδομένων, οι εθνικές εφαρμοστέες διατάξεις που προσφέρουν χαμηλότερο επίπεδο προστασίας των δεδομένων δεν θα πρέπει να υπονομεύουν τις εγγυήσεις που προβλέπονται στον κώδικα και στα πρότυπα.

Το ΕΣΠΔ καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ενθαρρύνει τον WADA να ενσωματώσει τις παρατηρήσεις του ΕΣΠΔ, ώστε ο κώδικάς του να καταστεί παγκόσμιο πρότυπο επεξεργασίας δεδομένων το οποίο εξασφαλίζει το υψηλότερο επίπεδο προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών όλων των ενδιαφερόμενων ατόμων.

Πίνακας περιεχομένων

1. Πεδίο εφαρμογής και νομικά δεσμευτικός χαρακτήρας του κώδικα	8
2. Αποσαφήνιση των ρόλων και των αρμοδιοτήτων του υπευθύνου επεξεργασίας και του εκτελούντος την επεξεργασία δεδομένων	10
3. Προσδιορισμός των κατάλληλων νομικών βάσεων.....	11
4. Διασφάλιση ότι τα δεδομένα υποβάλλονται σε επεξεργασία για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς	12
5. Απαίτηση πρόσθετων εγγυήσεων κατά την κοινοποίηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτους	16
6. Δημοσιοποίηση των παραβάσεων των κανόνων αντιντόπινγκ	18
7. Καθορισμός συγκεκριμένων περιόδων διατήρησης, οι οποίες περιορίζονται σε ό,τι είναι αναγκαίο για την επίτευξη κάθε σκοπού	19
8. Παροχή περαιτέρω κατευθύνσεων ώστε να ενισχυθεί η εφαρμογή, εκ μέρους των οργανισμών, της αρχής της προστασίας των δεδομένων ήδη από τον σχεδιασμό	21
10. Αποσαφήνιση του ρόλου του προσώπου που έχει οριστεί ως υπόλογο για τη συμμόρφωση με όλους τους ισχύοντες νόμους περί προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων	22
11. Διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων	24

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων

Έχοντας υπόψη το άρθρο 70 παράγραφος 1 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (στο εξής: ΓΚΠΔ),

Έχοντας υπόψη τη συμφωνία για τον ΕΟΧ, και ιδίως το παράρτημα ΧΙ και το πρωτόκολλο 37, όπως τροποποιήθηκαν με την απόφαση αριθ. 154/2018 της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ της 6ης Ιουλίου 2018¹²,

Έχοντας υπόψη τα άρθρα 12 και 22 του εσωτερικού κανονισμού του,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΣΥΣΤΑΣΗ:

1. Πεδίο εφαρμογής και νομικά δεσμευτικός χαρακτήρας του κώδικα

1. Το ΕΣΠΔ θεωρεί ότι οι ανησυχίες τις οποίες εξέφρασε το 2019 στην επιστολή του όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής του κώδικα, ιδίως η διακριτική ευχέρεια των (Ε)ΟΚΦ να επεκτείνουν την εφαρμογή των κανόνων αντντόπινγκ στους ερασιτέχνες αθλητές, εντάσσοντάς τους έτσι στο πεδίο εφαρμογής του κώδικα, εξακολουθούν να ισχύουν¹³. Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΣΠΔ επαναλαμβάνει ότι, βάσει των αρχών της αναλογικότητας, της αναγκαιότητας και της ελαχιστοποίησης των δεδομένων, η επέκταση του πεδίου εφαρμογής του κώδικα και των διεθνών προτύπων του στους αθλητές σε ερασιτεχνικό επίπεδο (δηλαδή σε εκείνους που συμμετέχουν σε αθλητικές δραστηριότητες αναψυχής αλλά όχι σε επίσημο αγώνα) θα συνιστούσε δυσανάλογη παρέμβαση στο δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή και στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των ενδιαφερόμενων προσώπων.
2. Επιπλέον, σύμφωνα με τα άρθρα 1.0 και 4.0, το ISDP καθορίζει μόνο «ένα ελάχιστο, κοινό σύνολο κανόνων» που οι (Ε)ΟΚΦ και άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη πρέπει να τηρούν κατά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με τον κώδικα. Εν προκειμένω, το άρθρο 4.1 του ISDP διευκρινίζει ότι όλοι οι (Ε)ΟΚΦ πρέπει να συμμορφώνονται με το εν λόγω διεθνές πρότυπο, ακόμη και όταν οι απαιτήσεις του υπερβαίνουν εκείνες που απορρέουν από την ισχύουσα νομοθεσία τους για την προστασία των δεδομένων και/ή της ιδιωτικής ζωής. Το άρθρο 4.2 του ISDP διευκρινίζει περαιτέρω ότι, όταν οι (Ε)ΟΚΦ υπόκεινται σε νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής ή σε άλλη νομοθεσία για την επεξεργασία δεδομένων

¹² Οι αναφορές στα «κράτη μέλη» στο παρόν έγγραφο θα πρέπει να νοούνται ως αναφορές στα «κράτη μέλη του ΕΟΧ».

¹³ Βλ. παράρτημα της επιστολής που απέστειλε η πρόεδρος του ΕΣΠΔ στην προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ στις 9 Οκτωβρίου 2019 (αριθ. αναφ.: OUT2019-0035), σ. 3.

προσωπικού χαρακτήρα η οποία επιβάλλει απαιτήσεις που υπερβαίνουν εκείνες που απορρέουν από το ISDP, πρέπει να διασφαλίζουν ότι η εκ μέρους τους επεξεργασία δεδομένων συμμορφώνεται με την εν λόγω προστασία των δεδομένων και την προστασία της ιδιωτικής ζωής ή με την ισχύουσα νομοθεσία. Το ΕΣΠΔ εκφράζει την ικανοποίησή του για τις εν λόγω διατάξεις, καθώς φαίνεται να συνεπάγονται ότι, όταν δεν υπάρχει νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων και/ή της ιδιωτικής ζωής ή όταν η εν λόγω νομοθεσία παρέχει σχετικά χαμηλότερο επίπεδο προστασίας των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των ενδιαφερόμενων ατόμων όσον αφορά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν, οι εγγυήσεις αυτές θα υπερισχύουν και δεν θα υπονομεύουν την εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία των δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής ή άλλης νομοθεσίας που ρυθμίζει την επεξεργασία η οποία προβλέπει υψηλότερο επίπεδο προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως ο ΓΚΠΔ.

3. Ωστόσο, το ΕΣΠΔ τονίζει ότι δεν φαίνεται πάντα εύκολο να προσδιοριστεί αν οι απαιτήσεις του ISDP υπερβαίνουν ή όχι τις απαιτήσεις του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου. Όπως αναφέρεται σε προηγούμενη αλληλογραφία του, το ΕΣΠΔ τάσσεται σθεναρά υπέρ της προώθησης της προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων αντιντόπινγκ, όπως αποτυπώνεται στο πρότυπο. Παρ' όλα αυτά, το ΕΣΠΔ διερωτάται αν θα είναι δυνατή η εφαρμογή των άρθρων 4.1 και 4.2 του ISDP από αυστηρά νομική άποψη, ιδίως όταν η εφαρμογή των διατάξεων του ISDP θα οδηγούσε τους (Ε)ΟΚΦ να παραβούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από την εφαρμοστέα νομοθεσία. Στο ίδιο πνεύμα, το ΕΣΠΔ αμφισβητεί την αποτελεσματικότητα του άρθρου 4.2, όταν η εφαρμογή των υψηλότερων εγγυήσεων που προβλέπονται από τη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων και την ιδιωτική ζωή ή από άλλες νομοθετικές διατάξεις που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα εξέθετε τους (Ε)ΟΚΦ στις συνέπειες που καθορίζονται στο άρθρο 24.1.12 του κώδικα σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τον κώδικα και/ή με τα διεθνή πρότυπά του. Επιπλέον, η παροχή στα κράτη μέλη ή στους (Ε)ΟΚΦ της δυνατότητας να επιλέξουν τον εφαρμοστέο κανονισμό μπορεί να οδηγήσει σε άνιση μεταχείριση μεταξύ αθλητών και άλλων ενδιαφερόμενων προσώπων.
4. Επιπλέον, το ΕΣΠΔ επισημαίνει ότι, δυστυχώς, ο κώδικας και το ISDP έχουν αρκετές εξαιρέσεις από τις εγγυήσεις που παρέχονται για την προστασία του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή και την προστασία των δεδομένων, οι οποίες στην πράξη επιτρέπουν την εφαρμογή χαμηλότερων προτύπων για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων. Για παράδειγμα, όσον αφορά τις περιόδους διατήρησης, τα άρθρα 11.4 και 11.5 και το παράρτημα Α του ISDP, καθώς και όσον αφορά την αρχή του περιορισμού του σκοπού, το άρθρο 6.2 του ISDP. Το ΕΣΠΔ συνιστά να περιοριστούν τυχόν πιθανές αποκλίσεις από τις εγγυήσεις που προβλέπονται από το ISDP στον βαθμό που απαιτείται για συγκεκριμένους και σημαντικούς στόχους δημόσιου συμφέροντος και να οριοθετηθεί το πεδίο εφαρμογής των εξαιρέσεων με αυστηρότερους όρους. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι (Ε)ΟΚΦ μπορούν να επικαλεστούν τις εξαιρέσεις μόνον όταν είναι αναλογικές προς τον επιδιωκόμενο σκοπό όσον αφορά την ουσία των δικαιωμάτων στην ιδιωτική ζωή και την προστασία των δεδομένων και εφαρμόζουν κατάλληλα και ειδικά μέτρα για τη διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των συμφερόντων των ενδιαφερόμενων προσώπων.

2. Αποσαφήνιση των ρόλων και των αρμοδιοτήτων του υπευθύνου επεξεργασίας και του εκτελούντος την επεξεργασία δεδομένων

5. Στο ίδιο πνεύμα με τα όσα επισήμανε το ΕΣΠΑ στην οικεία επιστολή του 2019¹⁴, και υπό το πρίσμα της δεύτερης γνωμοδότησης 4/2009 της ομάδας εργασίας του άρθρου 29¹⁵, η τελευταία έκδοση του κώδικα και των προτύπων εξακολουθεί να μην περιέχει αναφορές στους ρόλους του υπευθύνου επεξεργασίας δεδομένων και του εκτελούντος την επεξεργασία δεδομένων για συγκεκριμένες δραστηριότητες επεξεργασίας. Το ζήτημα αυτό είναι κρίσιμο διότι επηρεάζει τον τρόπο ανάθεσης και διαχείρισης των αρμοδιοτήτων προστασίας των δεδομένων, ο οποίος έχει ιδιαίτερη σημασία για οντότητες εκτός του ΕΟΧ που ενεργούν ως υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων εντός του ΕΟΧ ή για οντότητες που συλλέγουν δεδομένα από φυσικά πρόσωπα που βρίσκονται στον ΕΟΧ¹⁶.
6. Το ΕΣΠΑ αντιλαμβάνεται ότι τα αρχεία της επεξεργασίας δεδομένων για δραστηριότητες αντιντόπινγκ που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κώδικα τα οποία πρέπει να τηρούν οι (Ε)ΟΚΦ, σύμφωνα με το άρθρο 5.2 του ISDP, θα μπορούσαν να θεωρηθούν μια απλουστευμένη έκδοχή των αρχείων των δραστηριοτήτων επεξεργασίας που απαιτούνται βάσει του άρθρου 30 του ΓΚΠΔ. Ωστόσο, σε αντίθεση με το άρθρο 30 παράγραφος 1 στοιχείο β) του ΓΚΠΔ, το οποίο απαιτεί συγκεκριμένη τεκμηρίωση των σκοπών, το ISDP απαιτεί μόνο τεκμηρίωση του «γενικού» σκοπού της επεξεργασίας, ο οποίος συνεπώς ενδέχεται να μην είναι επαρκώς καθορισμένος. **Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΑ συνιστά να τροποποιηθεί αναλόγως το άρθρο 5.2 του ISDP.**
7. Στο σχόλιο σχετικά με το άρθρο 5.2 στοιχείο α), το ISDP ορίζει ότι οι (Ε)ΟΚΦ υποχρεούνται να τηρούν αρχείο των οικείων δραστηριοτήτων επεξεργασίας. Επιπλέον, όσον αφορά τη βάση δεδομένων ADAMS την οποία διαχειρίζεται ο WADA, ο WADA διατηρεί και παρέχει πρόσβαση σε τεκμηρίωση σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων εντός της βάσης δεδομένων ADAMS. Ωστόσο, οι συγκεκριμένοι ρόλοι των (Ε)ΟΚΦ και του WADA (δηλαδή του υπευθύνου επεξεργασίας, των από κοινού υπευθύνων επεξεργασίας, του εκτελούντος την επεξεργασία) σε σχέση με τη βάση δεδομένων και για κάθε δραστηριότητα επεξεργασίας σε αυτήν δεν είναι σαφώς καθορισμένοι.
8. **Βάσει των ανωτέρω, το ΕΣΠΑ συνιστά να συμπεριληφθεί στο ISDP η απαίτηση κάθε οργανισμός που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κώδικα να προσδιορίζει τον ρόλο του, ο οποίος αντιστοιχεί στον εκάστοτε ρόλο του ΓΚΠΔ για κάθε δραστηριότητα**

¹⁴ Επιστολή που απέστειλε η πρόεδρος του ΕΣΠΑ στην προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ στις 9 Οκτωβρίου 2019 (αριθ. αναφ.: OUT2019-0035).

¹⁵ Γνωμοδότηση 4/2009 για το διεθνές πρότυπο για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του Παγκόσμιου Οργανισμού καταπολέμησης της φαρμακοδιέγερσης (WADA) όσον αφορά τις σχετικές διατάξεις του κώδικα WADA και άλλα θέματα σχετικά με την ιδιωτική ζωή στο πλαίσιο της καταπολέμησης της φαρμακοδιέγερσης (doping) στον αθλητισμό από τον WADA και (εθνικούς) οργανισμούς κατά της φαρμακοδιέγερσης, η οποία εκδόθηκε στις 6 Απριλίου 2009, WP 162.

¹⁶ Σύμφωνα με το άρθρο 3 του ΓΚΠΔ (εδαφικό πεδίο εφαρμογής), ο κανονισμός εφαρμόζεται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα υποκειμένων των δεδομένων που βρίσκονται στην Ένωση από υπεύθυνο επεξεργασίας ή εκτελούντα την επεξεργασία μη εγκατεστημένο στην Ένωση, εάν οι δραστηριότητες επεξεργασίας σχετίζονται με την παρακολούθηση της συμπεριφοράς τους, στον βαθμό που η συμπεριφορά αυτή λαμβάνει χώρα εντός της Ένωσης.

επεξεργασίας, ιδίως όσον αφορά τη βάση δεδομένων ADAMS, διευκρινίζοντας αν είναι υπεύθυνος επεξεργασίας, εκτελών την επεξεργασία ή από κοινού υπεύθυνος επεξεργασίας.

9. Επιπλέον, τα αρχεία που πρέπει να τηρούνται από τους (Ε)ΟΚΦ βάσει του άρθρου 5.2 του ISDP δεν περιλαμβάνουν επί του παρόντος όλες τις ροές δεδομένων, όπως πιθανές διεθνείς διαβιβάσεις. Προκειμένου δε να συμμορφώνονται με το άρθρο 30 παράγραφος 1 στοιχεία α), ε) και στ) του ΓΚΠΔ, τα αρχεία πρέπει να περιλαμβάνουν τις αντίστοιχες περιόδους διατήρησης, τον υπεύθυνο επεξεργασίας για κάθε δραστηριότητα επεξεργασίας και πληροφορίες σχετικά με τυχόν πιθανές διεθνείς διαβιβάσεις. **Το ΕΣΠΔ συνιστά να τροποποιηθούν αναλόγως τα αρχεία βάσει του άρθρου 5.2 του ISDP και να διασφαλιστεί ότι τα αρχεία περιλαμβάνουν όλες τις δραστηριότητες επεξεργασίας δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ενδέχεται να προβλέπονται σε άλλα πρότυπα του WADA.**

3. Προσδιορισμός των κατάλληλων νομικών βάσεων

10. Επιπλέον, το ΕΣΠΔ εκφράζει ανησυχίες σχετικά με το αν ορισμένες από τις νομικές βάσεις για τις δραστηριότητες επεξεργασίας που προβλέπονται στο άρθρο 7.0 του ISDP μπορούν να θεωρηθούν έγκυρες.
11. Πρώτον, το ΕΣΠΔ υπογραμμίζει ότι η συγκατάθεση, όπως περιγράφεται στο άρθρο 7.2 του ISDP, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι «δίνεται ελεύθερα» σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο α), το άρθρο 7 και το άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο α) του ΓΚΠΔ και, ως εκ τούτου, διερωτάται αν η συγκατάθεση μπορεί να χρησιμοποιείται ως έγκυρη νομική βάση από τους (Ε)ΟΚΦ για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η συγκατάθεση μπορεί να αποτελεί κατάλληλη νομική βάση μόνον εάν στο υποκείμενο των δεδομένων παρέχεται πραγματική επιλογή όσον αφορά την αποδοχή ή την απόρριψη των προσφερόμενων όρων, χωρίς επιζήμιες συνέπειες. Το ΕΣΠΔ επισημαίνει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 7.2 στοιχείο α) του ISDP, ενδέχεται να προκύψουν αρνητικές συνέπειες για τα φυσικά πρόσωπα από την άρνησή τους να συγκατατεθούν στην επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν, η οποία δεν συνάδει με τις απαιτήσεις που προβλέπονται στον ΓΚΠΔ όσον αφορά τη συγκατάθεση. Επιπλέον, το ΕΣΠΔ επισημαίνει ότι η απλή ενημέρωση των φυσικών προσώπων σχετικά με τις εν λόγω αρνητικές συνέπειες, όπως υποδηλώνεται στο άρθρο 7.2 στοιχείο α) του ISDP, δεν καθιστά έγκυρη τη συγκατάθεση.
12. Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΣΠΔ τονίζει ότι η συγκατάθεση πρέπει να πληροί περαιτέρω απαιτήσεις πέραν εκείνων που αναφέρονται στο ISDP, συμπεριλαμβανομένης της διασφάλισης ότι τα υποκείμενα των δεδομένων είναι σε θέση να ανακαλούν τη συγκατάθεσή τους κατά τρόπο εξίσου εύκολο με τη χορήγησή της. **Ός εκ τούτου, το ΕΣΠΔ συνιστά ο κώδικας και το ISDP να αποκλείουν τη χρήση της συγκατάθεσης ως νομικής βάσης, εκτός εάν πληροί τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο άρθρο 7 του ΓΚΠΔ.**
13. Δεύτερον, το ΕΣΠΔ αμφισβητεί την ανάγκη να χρησιμοποιείται το ζωτικό συμφέρον ως έγκυρη νομική βάση, όπως περιγράφεται στο άρθρο 7.1 του ISDP. Η έννοια του ζωτικού συμφέροντος ερμηνεύεται πολύ περιοριστικά και έχει πολύ περιορισμένο πεδίο

εφαρμογής στο πλαίσιο του ΓΚΠΔ. Μπορεί να χρησιμοποιείται μόνο σε περιορισμένες και ειδικές περιπτώσεις, όπως η προστασία της ζωής ενός ατόμου σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΔ δεν είναι πεπεισμένο ότι οι στόχοι που επιδιώκονται με τον κώδικα εμπίπτουν σε αυτήν τη νομική βάση. Υπάρχει περίπτωση δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα να υποβάλλονται σε επεξεργασία για ζωτικό συμφέρον σε πολύ ειδικές περιστάσεις. Ωστόσο, αυτό δεν αντιστοιχεί ούτε ευθυγραμμίζεται με την ερμηνεία του άρθρου 7.1 του ISDP από το ΕΣΠΔ, που έχει πολύ ευρύτερο πεδίο εφαρμογής και εφαρμόζεται π.χ. στην επεξεργασία δεδομένων που προβλέπεται στο διεθνές πρότυπο διαχείρισης αποτελεσμάτων (International Standard for Results Management, στο εξής: ISRM), όπου τα ιατρικά ευρήματα πρέπει να ανακοινώνονται στον (Ε)ΟΚΦ και στον αθλητή.

14. Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΔ συνιστά να αναθεωρηθεί τόσο το άρθρο 7.1 του ISDP στο σύνολό του όσο και, γενικά, αν η χρήση του «ζωτικού συμφέροντος» μπορεί να χρησιμοποιείται και να θεωρείται έγκυρη νομική βάση σε ολόκληρο τον κώδικα. Μια άλλη λύση είναι να περιοριστεί η χρήση του ζωτικού συμφέροντος ως νομικής βάσης, όπως ορίζεται στην αιτιολογική σκέψη 46 του ΓΚΠΔ (δηλαδή μόνο όταν η επεξεργασία δεν μπορεί να βασιστεί προδήλως σε άλλη νομική βάση).
15. Δεδομένων των ανωτέρω, το ΕΣΠΔ θεωρεί ότι, όταν οι νομικές βάσεις της συγκατάθεσης και του ζωτικού συμφέροντος δεν πληρούν τις απαιτήσεις του ΓΚΠΔ, οι (Ε)ΟΚΦ θα πρέπει να στηρίζονται σε εναλλακτικές νομικές βάσεις, όπως αυτές που απαριθμούνται στο άρθρο 7.1 στοιχείο α) του ISDP.

4. Διασφάλιση ότι τα δεδομένα υποβάλλονται σε επεξεργασία για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς

16. Το ΕΣΠΔ διαπιστώνει ότι ο καθορισμένος κατάλογος δραστηριοτήτων αντντόπινγκ στα άρθρα 3.1, 4.1 και 6.1 του ISDP καλύπτει ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων —από τη διενέργεια ελέγχων έως την εκπαίδευση— ως σκοπούς της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
17. Όσον αφορά το άρθρο 6.1 του ISDP, έχει τροποποιηθεί στο σύνολό του, περιορίζοντας την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε έναν σκοπό (δηλαδή την καταπολέμηση του ντόπινγκ) και αναφέροντας ότι μπορούν να υποβάλλονται σε επεξεργασία μόνο «συναφή» και «αναλογικά» δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Το σχόλιο σχετικά με το εν λόγω άρθρο αναφέρει ότι οι (Ε)ΟΚΦ πρέπει να εξετάζουν τον κώδικα και τα πρότυπά του για να καθορίζουν ποια δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα απαιτούνται. Προσθέτει επίσης ότι, σε πολλές περιπτώσεις, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που πρέπει να συλλέγονται από τους (Ε)ΟΚΦ θα προσδιορίζονται από το ISDP.
18. Προκειμένου να ενισχυθούν τα μέτρα προστασίας των δεδομένων στο ISDP, το ΕΣΠΔ συνιστά να συμπεριληφθούν ρητώς πρόσθετες αρχές: πρώτον, ο (Ε)ΟΚΦ να επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με συγκεκριμένο, ρητό και νόμιμο σκοπό και, δεύτερον, να διασφαλίζει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα προς επεξεργασία είναι κατάλληλα, συναφή και περιορίζονται σε ό,τι είναι αναγκαίο για

την επίτευξη του σκοπού. Το ΕΣΠΑ προτείνει ως λύση για τα ανωτέρω να απαιτείται από τους (Ε)ΟΚΦ να εφαρμόζουν τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για τη διασφάλιση της ελαχιστοποίησης των δεδομένων.

19. Μολονότι το ΕΣΠΑ εκτιμά τη διατύπωση της αρχής του περιορισμού του σκοπού που αναφέρεται ανωτέρω, επισημαίνεται ότι το άρθρο 6.2 του ISDP φαίνεται να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής των δραστηριοτήτων επεξεργασίας πέραν εκείνων που περιγράφονται στον κώδικα ώστε «να συμμετέχουν αποτελεσματικά στην καταπολέμηση του ντόπινγκ», στοιχείο που μπορεί να είναι προβληματικό όσον αφορά την τήρηση των προτύπων προστασίας των δεδομένων που επιδιώκει ο κώδικας. Το ΕΣΠΑ συνιστά να αναθεωρηθεί το άρθρο 6.2 του ISDP προκειμένου οι προϋποθέσεις επεξεργασίας εκτός των περιστάσεων που περιγράφονται στον κώδικα να περιοριστούν μόνο σε εκείνες που είναι αναγκαίες για την επίτευξη συγκεκριμένου, ρητού και νόμιμου σκοπού. Επιπλέον, το ΕΣΠΑ συνιστά στο άρθρο 6.2 του ISDP να απαιτείται η διενέργεια εκτιμήσεων κινδύνου για την προστασία των δεδομένων, καθώς και η εφαρμογή μέτρων μετριασμού ως αυστηρές απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται πριν από την επεξεργασία (δηλαδή «πρέπει» και όχι «μπορεί»).
20. Σύμφωνα με το άρθρο 6.3 του κώδικα, τα βιολογικά δείγματα, τα αναλυτικά δεδομένα και οι πληροφορίες ελέγχου ντόπινγκ μπορούν να χρησιμοποιούνται περαιτέρω για σκοπούς έρευνας για την καταπολέμηση του ντόπινγκ, καθώς και για τη διασφάλιση της ποιότητας, τη βελτίωση της ποιότητας, τη βελτίωση και την ανάπτυξη μεθόδων ή για τον καθορισμό πληθυσμών αναφοράς. Ωστόσο, ενώ για την περαιτέρω χρήση δειγμάτων για σκοπούς έρευνας για την καταπολέμηση του ντόπινγκ απαιτείται η συγκατάθεση του αθλητή, αυτό δεν προβλέπεται για την περαιτέρω χρήση αναλυτικών δεδομένων δειγμάτων και πληροφοριών ελέγχου ντόπινγκ για τη διασφάλιση της ποιότητας και τους άλλους συναφείς σκοπούς. Σύμφωνα με τον ορισμό που προβλέπεται στον κώδικα¹⁷, φαίνεται ότι η έρευνα για την καταπολέμηση του ντόπινγκ περιλαμβάνει διάφορα είδη ερευνών, συμπεριλαμβανομένης της «επιστημονικής έρευνας». Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΣΠΑ υπενθυμίζει ότι μόνον η περαιτέρω επεξεργασία για σκοπούς «επιστημονικής έρευνας»¹⁸ τεκμαίρεται ότι είναι συμβατή με τον αρχικό σκοπό της συλλογής δεδομένων και, όταν συντρέχει αυτή η περίπτωση —υπό ορισμένες προϋποθέσεις και εφόσον υπάρχουν κατάλληλες εγγυήσεις για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των ενδιαφερόμενων προσώπων, όπως απαιτείται από το άρθρο 89 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ— οι (Ε)ΟΚΦ μπορούν να βασίζονται στη νομική βάση της αρχικής επεξεργασίας¹⁹.
21. Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΑ τονίζει ότι τα αναλυτικά δεδομένα ή οποιαδήποτε άλλα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μπορούν να υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία για (μη

¹⁷ Βλ. άρθρα 19.1 και 19.2 του κώδικα.

¹⁸ Όσον αφορά την έννοια των σκοπών επιστημονικής έρευνας, το ΕΣΠΑ έκρινε ότι «“επιστημονική έρευνα” σημαίνει ερευνητικό έργο το οποίο διαμορφώνεται σύμφωνα με σχετικά τομεακά μεθοδολογικά και δεοντολογικά πρότυπα, σε συμμόρφωση προς την ορθή πρακτική». Βλ. κατευθυντήριες γραμμές 5/2020 του ΕΣΠΑ σχετικά με τη συγκατάθεση βάσει του κανονισμού 2016/679, οι οποίες εκδόθηκαν στις 4 Μαΐου 2020, σημείο 153.

¹⁹ Βλ. γνώμη 3/2019 του ΕΣΠΑ σχετικά με τις ερωτήσεις και απαντήσεις για την αλληλεπίδραση μεταξύ του Κανονισμού για τις Κλινικές Δοκιμές και του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (ΓΚΠΔ), η οποία εκδόθηκε στις 23 Ιανουαρίου 2019, σημείο 31.

επιστημονική) έρευνα για την καταπολέμηση του ντόπινγκ, για σκοπούς διασφάλισης της ποιότητας ή για άλλους συναφείς συμβατούς²⁰ σκοπούς μόνον εάν η εν λόγω περαιτέρω επεξεργασία βασίζεται σε έγκυρη νομική βάση σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ²¹. Επιπλέον, δεδομένου ότι η επεξεργασία δεδομένων υγείας θα είναι ευρέως διαδεδομένη στο πλαίσιο αυτό, [οι (Ε)ΟΚΦ] πρέπει ακόμη να αξιολογούν ποια εξαίρεση από την απαγόρευση επεξεργασίας ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2 του ΓΚΠΔ, μπορεί να εφαρμοστεί.

22. Μολονότι, σύμφωνα με το άρθρο 6.3 του κώδικα, τα δείγματα, τα αναλυτικά δεδομένα και οι πληροφορίες ελέγχου ντόπινγκ μπορούν να χρησιμοποιούνται περαιτέρω για σκοπούς έρευνας για την καταπολέμηση του ντόπινγκ, καθώς και για τη διασφάλιση της ποιότητας και άλλους συναφείς σκοπούς, το άρθρο 6.2 του κώδικα απαριθμεί ευρύ φάσμα άλλων σκοπών για τους οποίους «αναλύονται» δείγματα, αναλυτικά δεδομένα και πληροφορίες ελέγχου ντόπινγκ, ορισμένοι από τους οποίους δεν είναι σαφώς καθορισμένοι. Το ΕΣΠΔ συνιστά τον ακριβέστερο προσδιορισμό αυτών των σκοπών, ιδίως εκείνων που αφορούν την «κατάρτιση προφίλ DNA ή γονιδιωματικού προφίλ», καθώς και εκείνων που περιλαμβάνονται στην έκφραση «κάθε άλλος νόμιμος σκοπός καταπολέμησης του ντόπινγκ». Επιπλέον, το ΕΣΠΔ τονίζει ότι τα γενετικά δεδομένα που περιέχονται σε βιολογικά δείγματα είναι ιδιαίτερα ευαίσθητα, λαμβανομένου υπόψη όχι μόνο του εγγενούς κινδύνου ταυτοποίησης των αθλητών που παρείχαν το δείγμα — ακόμη και αν αφαιρεθεί η ταυτότητά τους— δεδομένης της μοναδικής φύσης ορισμένων γενετικών προφίλ²², αλλά και του γεγονότος ότι περιέχουν πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων δεδομένων υγείας, σχετικά με τους βιολογικούς συγγενείς τους.
23. Επιπλέον, το άρθρο 6.3 του κώδικα διευκρινίζει ότι τα δείγματα και τα σχετικά αναλυτικά δεδομένα ή οι πληροφορίες ελέγχου ντόπινγκ που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν περαιτέρω υποβάλλονται πρώτα σε επεξεργασία κατά τέτοιον τρόπο ώστε να μην είναι δυνατόν να εντοπιστεί ο συγκεκριμένος αθλητής από τον οποίο προέρχονται τα δεδομένα. Ωστόσο, αυτό δεν συνεπάγεται ότι τα δείγματα και άλλα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που χρησιμοποιούνται είτε για ερευνητικούς σκοπούς είτε για σκοπούς διασφάλισης της ποιότητας πρέπει να ψευδωνυμοποιούνται αποτελεσματικά ή να καθίστανται ανώνυμα, όπως υποθέτει το έγγραφο που διατίθεται από τον WADA στο οποίο συνοψίζονται οι σημαντικές αλλαγές του κώδικα²³. Αντιθέτως, σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο εργαστηρίων (International Standard for Laboratories, στο εξής: ISL), απαιτείται μόνο η αφαίρεση ή η μη αναστρέψιμη τροποποίηση των άμεσων αναγνωριστικών στοιχείων από τα δείγματα και τα αναλυτικά δεδομένα πριν από την περαιτέρω χρήση τους για τους εν λόγω σκοπούς. Επιπλέον, δεν είναι σαφές αν ισχύει το ίδιο για τις πληροφορίες ελέγχου αντιντόπινγκ, καθώς δεν αναφέρονται καθόλου στο

²⁰ Δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 4 του ΓΚΠΔ.

²¹ Αιτιολογική σκέψη 50 του ΓΚΠΔ.

²² Όπως υπογραμμίζεται από την ομάδα εργασίας του άρθρου 29 στη γνώμη 05/2014 σχετικά με τις τεχνικές ανωνυμοποίησης, η οποία εκδόθηκε στις 10 Απριλίου 2014, WP216: «Έχει ήδη καταδειχθεί στη βιβλιογραφία ότι ο συνδυασμός δημόσια διαθέσιμων γενετικών πόρων (π.χ. γενεαλογικά μητρώα, αναγγελίες θανάτων, αποτελέσματα ερωτημάτων αναζήτησης σε μηχανές αναζήτησης) και των μεταδεδομένων σχετικά με τους δότες DNA (χρόνος δωρεάς, ηλικία, τόπος διαμονής) μπορεί να αποκαλύψει την ταυτότητα ορισμένων φυσικών προσώπων, ακόμα και αν η δωρεά του αντίστοιχου DNA πραγματοποιήθηκε “ανώνυμα”».

²³ Ο.π.

ISL²⁴. Το ΕΣΠΔ συνιστά να αναθεωρηθεί το άρθρο 6.3 του κώδικα ώστε η περαιτέρω χρήση δειγμάτων, αναλυτικών δεδομένων ή άλλων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (συμπεριλαμβανομένων δεδομένων υγείας ή άλλων κατηγοριών δεδομένων που σχετίζονται με τον έλεγχο αντιντόπινγκ) για ερευνητικούς σκοπούς (ή άλλους συμβατούς σκοπούς) να πρέπει να υπόκειται στην εφαρμογή κατάλληλων εγγυήσεων για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των ενδιαφερόμενων προσώπων, προκειμένου, ιδίως, να διασφαλίζεται η τήρηση της αρχής της ελαχιστοποίησης των δεδομένων. Επιπροσθέτως, το ΕΣΠΔ προτείνει να διευκρινιστεί ότι τα μέτρα αυτά θα πρέπει να περιλαμβάνουν την ψευδωνυμοποίηση ή την ανωνυμοποίηση, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω σκοποί μπορούν να επιτευχθούν με αυτούς τους τρόπους²⁵.

24. Επιπλέον, το ΕΣΠΔ εκφράζει την ικανοποίησή του για την εισαγωγή των άρθρων 19.4 και 19.6 στον κώδικα, τα οποία, αντίστοιχα, προβλέπουν τη συμμόρφωση με τα πρότυπα και τις πρακτικές δεοντολογίας και δεν επιτρέπουν την περαιτέρω χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε βάρος του προσώπου που παρείχε το δείγμα.
25. Το διεθνές πρότυπο πληροφοριών και ερευνών (ISII) αναφέρει στο άρθρο 4.3.2 ότι οι (Ε)ΟΚΦ χρησιμοποιούν ανεπεξέργαστες πληροφορίες και/ή πληροφορίες αντιντόπινγκ προς ενημέρωση και καθοδήγηση των δραστηριοτήτων τους για την καταπολέμηση του ντόπινγκ. Το ΕΣΠΔ θεωρεί ότι οι ορισμοί των ανεπεξέργαστων πληροφοριών και των πληροφοριών αντιντόπινγκ είναι υπερβολικά ευρείς. Λαμβανομένου υπόψη του εξαιρετικά ευαίσθητου χαρακτήρα οποιασδήποτε έρευνας και επιθεώρησης σχετικά με τη χρήση ντόπινγκ, το ΕΣΠΔ είναι της γνώμης ότι κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς που καλύπτονται από το ISII είναι πιθανό να οδηγήσει σε υψηλούς κινδύνους για τα ενδιαφερόμενα άτομα. Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΔ συνιστά να τροποποιηθεί το ISII ώστε να περιοριστούν σαφώς, αφενός, το πεδίο εφαρμογής των δραστηριοτήτων επεξεργασίας για σκοπούς έρευνας και συλλογής πληροφοριών και, αφετέρου, οι πληροφορίες που μπορούν να χρησιμοποιούνται στις εν λόγω δραστηριότητες.
26. Επιπλέον των όσων αναφέρονται ανωτέρω, το ΕΣΠΔ συνιστά να προσδιοριστούν με σαφήνεια οι σκοποί της επεξεργασίας δεδομένων στο πλαίσιο έρευνας. Το άρθρο 5.2 του ISII αφήνει ευρύ περιθώριο για άλλους, μη καθορισμένους σκοπούς επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με τη χρήση διατύπωσης όπως η φράση «περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων». Κάθε περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για άλλους σκοπούς θα πρέπει να επιτρέπεται μόνον υπό τις προϋποθέσεις για τη διαπίστωση της συμβατότητας των σκοπών όπως καθορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 4 του ΓΚΠΔ και σύμφωνα με έγκυρη νομική βάση²⁶. Συνεπώς, το ΕΣΠΔ συνιστά να τροποποιηθεί το ISII και να ευθυγραμμιστεί με το άρθρο 6.2 του ISDP. Παρόμοια παρατήρηση πρέπει να αναφερθεί στο άρθρο 5.3.5 του ISII, όπου η προτροπή προς τους (Ε)ΟΚΦ να «κάνουν χρήση όλων των διαθέσιμων ερευνητικών πόρων και εξουσιών» άπτεται των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Κατά την άποψη του ΕΣΠΔ, αυτό θα πρέπει να ισχύει μόνο στον βαθμό που η επεξεργασία είναι αναγκαία και μόνο για τους σκοπούς που επιδιώκονται στο ISII.

²⁴ Βλ. άρθρο 5.3.8.2 του ISL.

²⁵ Βλ. επίσης άρθρο 6 παράγραφος 4 στοιχείο ε) και άρθρο 89 του ΓΚΠΔ.

²⁶ Αιτιολογική σκέψη 50 του ΓΚΠΔ.

5. Απαίτηση πρόσθετων εγγυήσεων κατά την κοινοποίηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτους

27. Σύμφωνα με τα άρθρα 9.1 και 9.2, το ISDP επιβάλλει ορισμένες απαιτήσεις για την κοινοποίηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από (Ε)ΟΚΦ σε άλλα «πρόσωπα», τα οποία, σύμφωνα με το πρότυπο, ορίζονται ως φυσικά πρόσωπα, οργανισμοί ή άλλες οντότητες. Το ΕΣΠΔ θεωρεί ότι ο ορισμός αυτός είναι υπερβολικά ευρύς και συνιστά να διευκρινιστεί περαιτέρω. Το ΕΣΠΔ συνιστά επίσης να διευκρινιστεί στα εν λόγω άρθρα σε ποιες περιπτώσεις, για ποιους συγκεκριμένους σκοπούς και υπό ποιες προϋποθέσεις επιτρέπεται η κοινοποίηση πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα σε άλλα «πρόσωπα».
28. Επιπλέον, για να ενισχυθεί το επίπεδο προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το ΕΣΠΔ συνιστά το ISDP να απαιτεί πρόσθετα μέτρα σχετικά με την κοινοποίηση δεδομένων αυτού του είδους, ώστε να διασφαλίζεται ότι:
- οι αποδέκτες δεν επεξεργάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα εκτός των περιορισμένων συγκεκριμένων, ρητών και νόμιμων σκοπών καταπολέμησης του ντόπινγκ οι οποίοι δικαιολογούν την κοινοποίηση και οι οποίοι πρέπει να προσδιορίζονται από τον κώδικα. Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΣΠΔ συνιστά να αποσαφηνιστεί ο όρος «υποχρεωτική νομική διαδικασία» που αναφέρεται στο άρθρο 9.1 στοιχείο γ) του ISDP ως πιθανή περίπτωση που επιτρέπει την εν λόγω κοινοποίηση·
  - οι (Ε)ΟΚΦ κοινοποιούν μόνο τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που είναι κατάλληλα, συναφή και περιορίζονται σε ό,τι είναι αναγκαίο σε σχέση με τους σκοπούς για τους οποίους πρέπει να κοινοποιηθούν τα εν λόγω δεδομένα·
  - τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, αφενός, διατηρούνται από τους αποδέκτες για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει το αναγκαίο για τους σκοπούς για τους οποίους κοινοποιούνται και, αφετέρου, διαγράφονται ή καθίστανται ανώνυμα (κατά τέτοιον τρόπο ώστε το υποκείμενο των δεδομένων να μην είναι —ή να μην είναι πλέον— ταυτοποιήσιμο) όταν τα εν λόγω δεδομένα δεν είναι πλέον απαραίτητα·
  - οι αποδέκτες στους οποίους κοινοποιούνται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα διαθέτουν κατάλληλα μέτρα ασφάλειας που διασφαλίζουν την ακεραιότητα και την εμπιστευτικότητα των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τα οποία λαμβάνουν.
29. Το άρθρο 9.3 του ISDP περιλαμβάνει απαιτήσεις που διασφαλίζουν ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα κοινοποιούνται μόνο με υπεύθυνο τρόπο σε τρίτους αντιπροσώπους, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας. Το ΕΣΠΔ συνιστά να ενσωματωθεί στο εν λόγω άρθρο πρόσθετη απαίτηση η οποία να προβλέπει ότι, όταν και εάν οι δραστηριότητες επεξεργασίας δεδομένων ασκούνται από τρίτους αντιπροσώπους που ενεργούν ως εκτελούντες την επεξεργασία δεδομένων για λογαριασμό (Ε)ΟΚΦ, πρέπει να βασίζονται σε σύμβαση ή νομική πράξη σύμφωνα με το άρθρο 28 του ΓΚΠΔ. Σύμφωνα με τους όρους της εν λόγω σύμβασης ή νομικής πράξης, οι τρίτοι αντιπρόσωποι πρέπει να ενεργούν βάσει

τεκμηριωμένων οδηγιών²⁷ και να παρέχουν συνδρομή στους (Ε)ΟΚΦ, ώστε να μπορούν να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με το ISDP και τον ΓΚΠΔ, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, της διασφάλισης της ασφάλειας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, της ανταπόκρισης σε αιτήματα για την άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, καθώς και των υποχρεώσεων που σχετίζονται με παραβιάσεις δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

30. Όταν οι εν λόγω δραστηριότητες επεξεργασίας, οι οποίες ασκούνται από τρίτους αντιπροσώπους, συνεπάγονται τη διεθνή διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, θα πρέπει να εφαρμόζονται ισοδύναμες εγγυήσεις με εκείνες που προβλέπονται στο κεφάλαιο V του ΓΚΠΔ²⁸.
31. Όσον αφορά τις διαβιβάσεις που πραγματοποιούνται από (Ε)ΟΚΦ που εδρεύουν στον ΕΟΧ προς τη βάση δεδομένων ADAMS, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανανέωσε, τον Ιανουάριο του 2024, το καθεστώς επάρκειας του Καναδά βάσει του ΓΚΠΔ, επιβεβαιώνοντας ότι το επίπεδο προστασίας που διασφαλίζεται από τον καναδικό νόμο περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ηλεκτρονικών εγγράφων (PIPEDA) είναι επαρκές. Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΔ είναι της άποψης ότι οι διαβιβάσεις που πραγματοποιούνται σε αυτήν τη βάση εξακολουθούν να είναι έγκυρες. Ωστόσο, εάν επρόκειτο να πραγματοποιηθούν διαβιβάσεις απευθείας μεταξύ (Ε)ΟΚΦ και δεν καλύπτονταν από την απόφαση επάρκειας του Καναδά, οι εν λόγω κατηγορίες διαβιβάσεων θα έπρεπε να περιγράφονται στον κώδικα και ο (Ε)ΟΚΦ εξαγωγής θα όφειλε να διασφαλίζει την τήρηση του κεφαλαίου V του ΓΚΠΔ και των εφαρμοστέων κατευθυντήριων γραμμών του ΕΣΠΔ²⁹.
32. Όσον αφορά την κοινοποίηση πληροφοριών αντιντόπινγκ σύμφωνα με το άρθρο 4.2 του ISII, αυτή η υποχρέωση κοινοποίησης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να βασίζεται σε κατάλληλη νομική βάση σύμφωνα με το άρθρο 6 του ΓΚΠΔ. Όταν η εν λόγω δραστηριότητα περιλαμβάνει διεθνή διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το ΕΣΠΔ συνιστά να εξασφαλίζεται η τήρηση των κανόνων του ΓΚΠΔ που καθορίζονται στο κεφάλαιο V του ΓΚΠΔ, ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν υπονομεύεται το επίπεδο προστασίας των φυσικών προσώπων το οποίο εγγυάται ο συγκεκριμένος κανονισμός³⁰. **Λαμβάνοντας υπόψη το πεδίο εφαρμογής των προτύπων και το διεθνές στοιχείο το οποίο ενέχουν οι δραστηριότητες οργανωμένου αθλητισμού, το ΕΣΠΔ συνιστά θερμά**

²⁷ Επισημαίνεται ότι η αναφορά σε «συμβατικούς ελέγχους που μπορούν να περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση» στα σχόλια του άρθρου 9.3 στοιχείο β) του ISDP δεν συνάδει με τον ΓΚΠΔ.

²⁸ Βλ. για παράδειγμα, εν προκειμένω, τις τυποποιημένες συμβατικές ρήτρες βάσει του ΓΚΠΔ τις οποίες εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις διαβιβάσεις δεδομένων από υπευθύνους επεξεργασίας ή εκτελούντες την επεξεργασία στην ΕΕ / στον ΕΟΧ προς υπευθύνους επεξεργασίας ή εκτελούντες την επεξεργασία εγκατεστημένους εκτός της ΕΕ / του ΕΟΧ [εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/914 της Επιτροπής, της 4ης Ιουνίου 2021, σχετικά με τις τυποποιημένες συμβατικές ρήτρες για τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς τρίτες χώρες σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου].

²⁹ Συστάσεις 01/2020 του ΕΣΠΔ σχετικά με τα μέτρα που συμπληρώνουν τα εργαλεία διαβίβασης για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με το επίπεδο προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην ΕΕ, οι οποίες εκδόθηκαν στις 18 Ιουνίου 2021· βλ. επίσης απόφαση του Δικαστηρίου, της 16ης Ιουλίου 2020, Facebook Ireland και Schrems, C-311/18, ECLI:EU:C:2020:559 (Schrems II).

³⁰ Κεφάλαιο V, άρθρα 44-50 του ΓΚΠΔ.

να θεσπιστούν στο ISII ειδικοί και σαφώς καθορισμένοι κανόνες σχετικά με την έρευνα και την επιθεώρηση, μεταξύ άλλων για την κοινοποίηση και τη διεθνή διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

6. Δημοσιοποίηση των παραβάσεων των κανόνων αντιντόπινγκ

33. Όσον αφορά την υποχρεωτική δημοσιοποίηση των παραβάσεων των κανόνων αντιντόπινγκ, το ΕΣΠΔ εκφράζει καταρχάς την ικανοποίησή του για τις τροποποιήσεις που προτείνονται στο άρθρο 14.3.2 του κώδικα, οι οποίες διευκρινίζουν ότι η υποχρεωτική δημοσιοποίηση αφορά μόνο τελικές αποφάσεις (σχετικά με παραβάσεις των κανόνων αντιντόπινγκ από επαγγελματίες αθλητές ή άλλα πρόσωπα που διαπράττουν την παράβαση)³¹. Όσον αφορά τις εξαιρέσεις από τη γενική αρχή που προβλέπεται στο άρθρο 14.3.4 του κώδικα, σύμφωνα με την οποία απαιτείται η συγκατάθεση του αθλητή ή άλλου ενδιαφερόμενου προσώπου για τη δημοσίευση —μετά από ακρόαση ή προσφυγή— αποφάσεων με τις οποίες διαπιστώνεται ότι δεν έχει διαπράξει παράβαση κανόνων αντιντόπινγκ ή ότι δεν υπάρχει υπαιτιότητα ή αμέλεια, το ΕΣΠΔ επαναλαμβάνει ότι η συγκατάθεση για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να πληροί τις απαιτήσεις του ΓΚΠΔ, ιδίως δε ότι δίνεται ελεύθερα.
34. Επιπλέον, όσον αφορά τη νεοεισαχθείσα διάταξη η οποία συνεπάγεται ότι οι (Ε)ΟΚΦ μπορούν να ενεργήσουν χωρίς τη συγκατάθεση του αθλητή ή του άλλου προσώπου, εάν η ταυτότητά τους έχει ήδη δημοσιοποιηθεί ή εάν έχουν ήδη επιβληθεί συνέπειες, το ΕΣΠΔ διερωτάται αν η εξαίρεση αυτή λαμβάνει επαρκώς υπόψη ότι η δημοσίευση μπορεί να είναι προς το συμφέρον του αθλητή ή του άλλου ενδιαφερόμενου προσώπου.
35. Το ΕΣΠΔ εκφράζει την ικανοποίησή του για το άρθρο 14.3.7 του κώδικα, το οποίο ορίζει ότι η υποχρεωτική δημοσιοποίηση δεν απαιτείται όταν ο αθλητής ή το άλλο πρόσωπο για το οποίο έχει διαπιστωθεί ότι έχει διαπράξει παράβαση κανόνων αντιντόπινγκ είναι ανήλικος, προστατευόμενο πρόσωπο ή ερασιτέχνης αθλητής και ότι τυχόν δημοσιοποίηση κατά διακριτική ευχέρεια είναι αναλογική προς τα γεγονότα και τις περιστάσεις της υπόθεσης στην οποία εμπλέκονται τα εν λόγω πρόσωπα.
36. Ωστόσο, προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή ισορροπία μεταξύ των λόγων που δικαιολογούν ορισμένο βαθμό διαφάνειας όσον αφορά τις παραβάσεις των κανόνων αντιντόπινγκ και της ανάγκης διασφάλισης των θεμελιωδών δικαιωμάτων και συμφερόντων του ενδιαφερόμενου προσώπου, το ΕΣΠΔ συνιστά να διευκρινιστεί ότι τα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο αυτό είναι, μεταξύ άλλων, η σοβαρότητα της παράβασης του κανόνα αντιντόπινγκ, ο αριθμός των παραβάσεων, το αν η υπόθεση έχει ήδη προσελκύσει την προσοχή των μέσων ενημέρωσης, η ιδιαίτερη κατάσταση του ενδιαφερόμενου υποκειμένου των δεδομένων και το αν η κύρωση έχει συνέπειες για τα αποτελέσματα των αγώνων και την κατάταξη των αθλητών. Τα ίδια κριτήρια θα πρέπει να καθοδηγούν τις αποφάσεις των (Ε)ΟΚΦ στις υπόλοιπες

---

³¹ Εν προκειμένω, εκκρεμεί ενώπιον του ΔΕΕ αίτηση προδικαστικής απόφασης: υπόθεση C-474/24, NADA Austria και λοιποί.

περιπτώσεις δημοσιοποίησης κατά διακριτική ευχέρεια οι οποίες ρυθμίζονται από το άρθρο 14.3.1 του κώδικα.

7. Καθορισμός συγκεκριμένων περιόδων διατήρησης, οι οποίες περιορίζονται σε ό,τι είναι αναγκαίο για την επίτευξη κάθε σκοπού

37. Το ΕΣΠΔ εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι το ISDP προβλέπει μέγιστες περιόδους διατήρησης για τους (Ε)ΟΚΦ. Σύμφωνα με την αρχή του περιορισμού της περιόδου αποθήκευσης βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 1 στοιχείο ε) του ΓΚΠΔ, η διατήρηση των δεδομένων πρέπει να συνδέεται στενά με τους συγκεκριμένους και νόμιμους σκοπούς της επεξεργασίας. Ωστόσο, το παράρτημα Α του ISDP δεν συνδέει σαφώς την καθορισμένη περίοδο διατήρησης για κάθε σύνολο δεδομένων με συγκεκριμένο, ρητό και νόμιμο σκοπό επεξεργασίας. Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΔ συνιστά στις ενότητες που απαριθμούνται στο παράρτημα Α να αναφέρονται οι αντίστοιχοι συγκεκριμένοι, ρητοί και νόμιμοι σκοποί της επεξεργασίας για κάθε σχετικό σύνολο δεδομένων.
38. Σε αντίθεση με τη διατύπωση του άρθρου 11.2 του ISDP, οι (Ε)ΟΚΦ θα πρέπει πάντα να ορίζουν περίοδο διατήρησης για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο ε) του ΓΚΠΔ. **Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΔ συνιστά να διαγραφεί η φράση «όπου είναι δυνατόν» από το εν λόγω άρθρο.**
39. Το ΕΣΠΔ εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι το άρθρο 11.3 του ISDP διασφαλίζει τη διαγραφή, την καταστροφή ή την ανωνυμοποίηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όταν αυτά δεν είναι πλέον αναγκαία. Καθώς τα σχετικά δεδομένα στον τομέα της καταπολέμησης του ντόπινγκ είναι ως επί το πλείστον ευαίσθητα, τα μέτρα μετριασμού πρέπει να διασφαλίζουν τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών του ατόμου. Η επεξήγηση της διατύπωσης του άρθρου 11.3 τρίτη περίοδος του ISDP απαιτεί ισχυρότερους λόγους για τη διατήρηση ευαίσθητων δεδομένων για τα οποία δεν έχει καθοριστεί χρόνος διατήρησης στο παράρτημα Α του ISDP³², αλλά οι λόγοι αυτοί δεν ορίζονται στο ίδιο το άρθρο. **Το ΕΣΠΔ συνιστά να καθοριστούν σαφώς κανόνες, νομικές βάσεις και μέτρα μετριασμού για τη διατήρηση ευαίσθητων δεδομένων σε περίπτωση που δεν έχει καθοριστεί χρόνος διατήρησης στο παράρτημα Α του ISDP.**
40. Το ΕΣΠΔ σημειώνει ότι τα άρθρα 11.5 και 11.6 του ISDP επιτρέπουν την αποθήκευση δεδομένων πέραν των καθορισμένων περιόδων διατήρησης. Οι εξαιρετικές περιστάσεις του άρθρου 11.5 στοιχείο γ) του ISDP αναφέρονται σε «εκκρεμείς ή ευλόγως αναμενόμενες παραβάσεις των κανόνων αντιντόπινγκ, έρευνες ή άλλες νομικές διαδικασίες». Το ΕΣΠΔ επισημαίνει ότι ο όρος που αναφέρεται στην εύλογη πρόβλεψη των παραβάσεων των κανόνων αντιντόπινγκ είναι ασαφής και συνιστά να αποσαφηνιστεί ο όρος αυτός. Αυτές οι εξαιρετικές περιπτώσεις του άρθρου 11.5 στοιχείο α) του ISDP περιλαμβάνουν εφαρμοστέα νομοθεσία που επιτρέπει την αποθήκευση για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από το παράρτημα Α του ISDP. Βάσει της αντίληψης ότι ο κώδικας θα πρέπει να αποτελεί κοινό ελάχιστο πρότυπο για την επεξεργασία δεδομένων

---

³² Βλ. άρθρο 11.2. του ISDP.

προσωπικού χαρακτήρα για σκοπούς καταπολέμησης του ντόπινγκ, δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται άλλοι νόμοι που προβλέπουν μεγαλύτερη διάρκεια αποθήκευσης.

41. Σύμφωνα με το παράρτημα Α του ISDP, οι καθορισμένες περίοδοι διατήρησης δεν εμποδίζουν τον (Ε)ΟΚΦ να τηρεί αρχεία «από τα οποία έχουν αφαιρεθεί οι προσωπικές πληροφορίες» για μεγαλύτερες χρονικές περιόδους. **Το ΕΣΠΔ συνιστά να επισημαίνεται σαφώς ότι η δήλωση αυτή αναφέρεται σε ανωνυμοποιημένα δεδομένα.** Όσον αφορά τη σημαντική σημείωση ΙΙΙ, το ΕΣΠΔ συνιστά, προκειμένου η αφαίρεση ελλιπών δεδομένων για σκοπούς ποιότητας των δεδομένων να ευθυγραμμιστεί με τις αρχές της ακρίβειας και της ακεραιότητας των δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχεία δ) και στ) του ΓΚΠΔ, η έκφραση «θα πρέπει» να αντικατασταθεί από τη λέξη «πρέπει».
42. Ως γενική παρατήρηση, το ΕΣΠΔ θεωρεί ότι η περίοδος διατήρησης των 10 ετών είναι πολύ μεγάλη, λαμβανομένου υπόψη ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μπορεί να περιλαμβάνουν γεωεντοπισμούς, ακόμη και δεδομένα ανηλίκων. Το ΕΣΠΔ συνιστά να παρασχεθεί εκτενέστερο σκεπτικό σχετικά με τη συνολική μέγιστη περίοδο διατήρησης 10 ετών, που να εξισορροπεί δεόντως τα συμφέροντα των υποκειμένων των δεδομένων με τα συμφέροντα των (Ε)ΟΚΦ.
43. Τα δεδομένα της ενότητας 2 περιλαμβάνουν διευθύνσεις για τακτικές δραστηριότητες, διανυκτερεύσεις και στοιχεία επικοινωνίας των αθλητών. Δεδομένου ότι αυτό μπορεί να χαρακτηριστεί ως κατάρτιση προφίλ, η περίοδος διατήρησης θα πρέπει να είναι πολύ μικρότερη από 10 έτη. Η διατήρηση των εν λόγω δεδομένων θα πρέπει να περιορίζεται στον βαθμό που τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στα στοιχεία εντοπισμού δεν είναι πλέον συναφή. Επιπλέον, το σημείο 4.10.13.1 του διεθνούς προτύπου ελέγχων δεν απαιτεί πλέον από τους αθλητές να υποβάλλουν τις «τακτικές δραστηριότητές τους», αλλά μόνο τους τύπους προπόνησής τους και τα σχετικά χρονοδιαγράμματα. Το ΕΣΠΔ εκφράζει την ικανοποίησή του για την εν λόγω τροποποίηση, αλλά συνιστά η αλλαγή αυτή να εφαρμοστεί στο παράρτημα Α του ISDP.
44. Η ενότητα 3 για τα δεδομένα κατ' εξαίρεση χρήσεων για θεραπευτικούς σκοπούς περιλαμβάνει δεδομένα υγείας. Ενώ η περίοδος διατήρησης 12 μηνών μετά τη λήξη για τα πρόσθετα ιατρικά δεδομένα φαίνεται εύλογη, τα πιστοποιητικά κατ' εξαίρεση χρήσης για θεραπευτικούς σκοπούς (ΕΧΘΣ) και τα έντυπα απόρριψης φυλάσσονται για 10 έτη, καθώς «μπορεί να είναι σημαντικά για την εκ νέου διενέργεια ελέγχων ή για άλλες έρευνες». Ειδικότερα, όσον αφορά τα έντυπα απόρριψης, το ΕΣΠΔ προτείνει ο WADA να αναθεωρήσει την περίοδο διατήρησης σύμφωνα με τον καθορισμένο σκοπό και να την περιορίσει στο απολύτως αναγκαίο.
45. Στην ενότητα 7 του παραρτήματος Α του ISDP ορίζεται για τα αρχεία έρευνας περίοδος διατήρησης 10 ετών μετά την περάτωση της έρευνας. Το ΕΣΠΔ αμφισβητεί την αναλογικότητα της τήρησης των εν λόγω αρχείων για 10 έτη, ιδίως αν ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι δεν οδηγούν όλες οι έρευνες στη διαπίστωση παραβίασης των κανόνων αντιντόπινγκ. Υπό τις συνθήκες αυτές, μια τυπική διάρκεια διατήρησης 10 ετών είναι πιθανό να είναι δυσανάλογη.

46. Σύμφωνα με την ενότητα 8 του παραρτήματος Α του ISDP, τα δεδομένα σχετικά με τα μαθήματα και τις ημερομηνίες εκπαίδευσης διατηρούνται «έως ότου διαγραφούν όλα τα άλλα σχετικά αρχεία» ή το πρόσωπο δεν είναι πλέον ενεργό. Αυτός ο ορισμός της περιόδου διατήρησης είναι υπερβολικά ασαφής και θα πρέπει να προσδιοριστεί λεπτομερέστερα. Με τον τρόπο αυτόν διασφαλίζεται επίσης ότι τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα μπορούν να κατανοήσουν το χρονοδιάγραμμα της επεξεργασίας των δεδομένων.
47. Βάσει των ανωτέρω, το ΕΣΠΔ συνιστά την αναθεώρηση των περιόδων διατήρησης, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της αναγκαιότητας κάθε στοιχείου δεδομένων σε σχέση με τον σκοπό που δικαιολογεί κάθε πράξη επεξεργασίας.

8. Παροχή περαιτέρω κατευθύνσεων ώστε να ενισχυθεί η εφαρμογή, εκ μέρους των οργανισμών, της αρχής της προστασίας των δεδομένων ήδη από τον σχεδιασμό

48. Το ΕΣΠΔ εκφράζει την ικανοποίησή του για την εφαρμογή της έννοιας της προστασίας της ιδιωτικής ζωής ήδη από τον σχεδιασμό στο ISDP και εκτιμά το γεγονός ότι αναφέρει ρητά πρόσθετους ελέγχους ασφάλειας και μέτρα ελαχιστοποίησης των δεδομένων ως παραδείγματα. Ωστόσο, τα στοιχεία που απαριθμούνται στο άρθρο 5.1 του ISDP δεν καλύπτουν πλήρως τις απαιτήσεις του άρθρου 25 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ. Η έννοια της προστασίας της ιδιωτικής ζωής ήδη από τον σχεδιασμό, όπως προβλέπεται στον ΓΚΠΔ, απαιτεί από τους (Ε)ΟΚΦ, οι οποίοι ενεργούν ως υπεύθυνοι επεξεργασίας, να ενσωματώνουν μέτρα προστασίας των δεδομένων στον σχεδιασμό των συστημάτων και των διαδικασιών τους. Το ΕΣΠΔ επισημαίνει ότι το ISDP δεν περιλαμβάνει απαιτήσεις για την εφαρμογή αυτής της έννοιας. **Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΔ συνιστά να συμπεριληφθούν στο ISDP ειδικές απαιτήσεις για την εφαρμογή τεχνικών και οργανωτικών μέτρων από τους (Ε)ΟΚΦ προς υποστήριξη της έννοιας της προστασίας της ιδιωτικής ζωής ήδη από τον σχεδιασμό. Η σύσταση αυτή θα μπορούσε επίσης να ισχύει για τις δραστηριότητες επεξεργασίας δεδομένων που περιγράφονται σε άλλα πρότυπα, όπως η κοινοποίηση εργαστηριακών αποτελεσμάτων μέσω του συστήματος ADAMS, όπως περιγράφεται στο ISRM.**

9. Επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

49. Το ΕΣΠΔ επισημαίνει ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που προβλέπεται από τον κώδικα και το ISDP συνεπάγεται σημαντική επεξεργασία των λεγόμενων «ευαίσθητων πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα». Το ΕΣΠΔ επισημαίνει ότι ο ορισμός των ευαίσθητων πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα στο ISDP είναι κάπως παρόμοιος με τον ορισμό των ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά το άρθρο 9 του ΓΚΠΔ. Το ΕΣΠΔ συνιστά να τροποποιηθεί ο ορισμός των ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ώστε να αντιστοιχεί στο άρθρο 9 του ΓΚΠΔ. Το ΕΣΠΔ επαναλαμβάνει επίσης ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν ποινικές καταδίκες και αδικήματα θα πρέπει να

πραγματοποιείται μόνον υπό αυστηρές προϋποθέσεις όπως αυτές που απαιτούνται από το άρθρο 10 του ΓΚΠΔ.

50. Το ΕΣΠΔ εκφράζει την ικανοποίησή του για την απαίτηση του άρθρου 5.3 του ISDP, σύμφωνα με την οποία οι ευαίσθητες πληροφορίες προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να υποβάλλονται σε επεξεργασία σύμφωνα με ειδικές εγγυήσεις ή διαδικασίες βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων. Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΣΠΔ επισημαίνει ότι η επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα απαγορεύεται γενικά βάσει του ΓΚΠΔ, εκτός εάν εφαρμόζεται μία από τις παρεκκλίσεις δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 2 του ΓΚΠΔ³³.

51. Ωστόσο, το ΕΣΠΔ επισημαίνει ότι η διατύπωση του άρθρου 5.3 του ISDP είναι αρκετά γενική, αναφέροντας ότι οι ευαίσθητες πληροφορίες πρέπει να υποβάλλονται σε επεξεργασία σύμφωνα με «*τυχόν ειδικές εγγυήσεις ή διαδικασίες*» που προβλέπονται στο ISDP και στην ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων, χωρίς να ορίζει επακριβώς ποιες εγγυήσεις πρέπει να εφαρμόζονται. Οι πρόσθετοι περιορισμοί που αναφέρονται δεν περιγράφονται λεπτομερώς στο ISDP και, για παράδειγμα, τα άρθρα 10.3 ή 11.3 δεν φαίνεται να προσδιορίζουν περαιτέρω εγγυήσεις για τη διασφάλιση της ασφάλειας και της περιορισμένης διατήρησης των εν λόγω δεδομένων.

Το άρθρο 7.3 του ISDP ορίζει ότι, όταν οι ευαίσθητες πληροφορίες προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε επεξεργασία βάσει συγκατάθεσης, λαμβάνεται η ρητή συγκατάθεση του ενδιαφερόμενου ατόμου. Σημειώνοντας ότι η ρητή συγκατάθεση στο πλαίσιο αυτό ευθυγραμμίζεται με το άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο α) του ΓΚΠΔ, το ΕΣΠΔ επαναλαμβάνει την ανησυχία του ότι η συγκατάθεση ενδέχεται να μην αποτελεί κατάλληλη νομική βάση για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (συμπεριλαμβανομένων ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα) βάσει του κώδικα και του ISDP³⁴.

52. Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΔ συνιστά να τροποποιηθεί το ISDP σε ό,τι αφορά τον ευαίσθητο χαρακτήρα της προβλεπόμενης επεξεργασίας δεδομένων και να προσδιορίσει ποια είδη εγγυήσεων μπορούν να συμβάλουν στην προστασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2, το άρθρο 25 παράγραφος 1 και το άρθρο 32 του ΓΚΠΔ.

10. Αποσαφήνιση του ρόλου του προσώπου που έχει οριστεί ως υπόλογο για τη συμμόρφωση με όλους τους ισχύοντες νόμους περί προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων

53. Το ΕΣΠΔ επισημαίνει την απαίτηση του άρθρου 4.4 του ISDP σύμφωνα με την οποία «*Οι οργανισμοί κατά της φαρμακοδιέγερσης ορίζουν ένα πρόσωπο υπόλογο για τη συμμόρφωση με το παρόν διεθνές πρότυπο και όλους τους ισχύοντες νόμους περί*

---

³³ Βλ. ενότητα 4 ανωτέρω.

³⁴ Βλ. ενότητα 3 ανωτέρω.

προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων. Διασφαλίζουν δε ότι τα στοιχεία επικοινωνίας του προσώπου που έχει οριστεί κατ' αυτόν τον τρόπο τίθενται άμεσα στη διάθεση των απόρων σύμφωνα με το άρθρο 8.».

54. Μολονότι το ΕΣΠΔ εκφράζει την ικανοποίησή του για τη συμπερίληψη απαίτησης για τον ορισμό προσώπου υπεύθυνου για τη συμμόρφωση με την προστασία των δεδομένων στους (Ε)ΟΚΦ, δεν είναι σαφές σε ποιον βαθμό ο ρόλος του προσώπου που προβλέπεται στο άρθρο 4.4 του ISDP ευθυγραμμίζεται με τον ρόλο του υπευθύνου προστασίας δεδομένων (στο εξής: ΥΠΔ) σύμφωνα με τα άρθρα 38-39 του ΓΚΠΔ.
55. Το άρθρο 4.4 του ISDP αναφέρει ότι το ορισθέν πρόσωπο είναι «υπόλογο για τη συμμόρφωση με [...] όλους τους ισχύοντες νόμους περί προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων». Ωστόσο, η αρχή της λογοδοσίας σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 του ΓΚΠΔ καθιστά σαφές ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας [στην προκειμένη περίπτωση, ο ίδιος ο (Ε)ΟΚΦ] φέρει την ευθύνη και είναι σε θέση να αποδείξει τη συμμόρφωση. Οι ΥΠΔ που ορίζονται σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ θα πρέπει να είναι σε θέση να εκτελούν τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις τους με ανεξάρτητο τρόπο και χωρίς οδηγίες από τον υπεύθυνο επεξεργασίας σχετικά με την άσκηση των εν λόγω καθηκόντων. Στο πλαίσιο αυτό, οι ΥΠΔ δεν μπορούν να θεωρούνται υπόλογοι για τη συμμόρφωση με τον ΓΚΠΔ κατά τον ίδιο τρόπο με τους υπευθύνους επεξεργασίας, όπως ισχύει για το ορισθέν πρόσωπο σύμφωνα με το άρθρο 4.4 του ISDP. Τέλος, το ΕΣΠΔ επισημαίνει ότι στο άρθρο 4.4 δεν καθίσταται σαφές σε ποιον πρέπει να λογοδοτεί το ορισθέν πρόσωπο.
56. Το ΕΣΠΔ επισημαίνει και εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι η απαίτηση του άρθρου 4.4 του ISDP να τίθενται τα στοιχεία επικοινωνίας του ορισθέντος προσώπου στη διάθεση των φυσικών προσώπων ευθυγραμμίζεται με εκείνη του άρθρου 37 παράγραφος 7 του ΓΚΠΔ όσον αφορά τη δημοσίευση των στοιχείων επικοινωνίας του ΥΠΔ.
57. Παρά το άρθρο 4.4 του ISDP, οι (Ε)ΟΚΦ που υπόκεινται στον ΓΚΠΔ πρέπει να γνωρίζουν την υποχρέωσή τους να καθορίζουν αν ο ορισμός ΥΠΔ είναι υποχρεωτικός σύμφωνα με τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 38 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ. Παρότι ο εν λόγω κανονισμός επιβάλλει τον ορισμό ΥΠΔ σε συγκεκριμένες περιστάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του, οι (Ε)ΟΚΦ που δεν υπόκεινται στον ΓΚΠΔ μπορεί να επιθυμούν να διορίσουν αντίστοιχο πρόσωπο για να διασφαλίσουν την τήρηση των εφαρμοστέων νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων για την προστασία των δεδομένων, καθώς και των απαιτήσεων του ISDP. Το εν λόγω υπεύθυνο πρόσωπο / η εν λόγω υπεύθυνη ομάδα θα πρέπει να διαθέτει επαρκή εξουσία, πόρους και εμπειρογνώσια για την αποτελεσματική εποπτεία των πρακτικών προστασίας της ιδιωτικής ζωής, τη διαχείριση των κινδύνων για την προστασία των δεδομένων και να ενεργεί ως πρωταρχικό σημείο επαφής για θέματα που σχετίζονται με την προστασία της ιδιωτικής ζωής. Οι αρμοδιότητές τους περιλαμβάνουν την παρακολούθηση της συμμόρφωσης, τη διαχείριση προγραμμάτων προστασίας της ιδιωτικής ζωής, τη διενέργεια αξιολογήσεων και τον συντονισμό με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη και τις εποπτικές αρχές, κατά περίπτωση.

58. Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΑ συνιστά να διευκρινιστεί αν ο ρόλος του ορισθέντος προσώπου βάσει του άρθρου 4.4 του ISDP προορίζεται να είναι ισοδύναμος με τον ρόλο του ΥΠΑ βάσει του ΓΚΠΑ και, εάν ναι, να ευθυγραμμίσει τους ρόλους όσον αφορά τον ορισμό, τη θέση και τα καθήκοντά τους. Χωρίς την εν λόγω διευκρίνιση, το ΕΣΠΑ θεωρεί ότι το άρθρο 4.4 μπορεί να ενέχει τον κίνδυνο οι (Ε)ΟΚΦ που υπόκεινται στον ΓΚΠΑ να μην εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τις οποίες υπέχουν ως υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων βάσει των άρθρων 37-39 του ΓΚΠΑ.

11. Διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων

59. Το ΕΣΠΑ εκφράζει την ικανοποίησή του για τις διατάξεις του άρθρου 8 του ISDP σχετικά με την παροχή πληροφοριών σε φυσικά πρόσωπα. Το ΕΣΠΑ συνιστά το πεδίο εφαρμογής των πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται να περιλαμβάνει ειδική αναφορά στη συλλογή ανεπεξέργαστων πληροφοριών και πληροφοριών αντντόπινγκ, όπως ορίζονται στο ISII.
60. Το ΕΣΠΑ εκφράζει την ικανοποίησή του για τις διατάξεις του άρθρου 12 του ISDP, σύμφωνα με τις οποίες τα φυσικά πρόσωπα έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν από τους (Ε)ΟΚΦ πρόσβαση στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν και πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο επεξεργασίας τους, καθώς και την εφαρμογή των απαιτήσεων τις οποίες πρέπει να τηρούν οι (Ε)ΟΚΦ προκειμένου να καθίσταται δυνατή η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων προστασίας των δεδομένων. Ωστόσο, το ΕΣΠΑ επισημαίνει επίσης ότι οι ουσιαστικές απαιτήσεις του άρθρου 12.1 στοιχείο γ) και των άρθρων 12.2, 12.3 και 12.4 του ISDP δεν συνάδουν με τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων βάσει του ΓΚΠΑ.
61. Ειδικότερα, το ISDP στο άρθρο 12.1 στοιχείο γ) προβλέπει εξαίρεση από το δικαίωμα λήψης αντιγράφου των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όταν αυτό «έρχεται σε ευθεία σύγκρουση με την ακεραιότητα του συστήματος αντντόπινγκ ή με την ικανότητα ενός οργανισμού κατά της φαρμακοδιέγερσης να προγραμματίσει ή να διεξαγάγει ελέγχους χωρίς προειδοποίηση ή να διερευνήσει και να διαπιστώσει παραβάσεις των κανόνων αντντόπινγκ ή άλλες νομικές αξιώσεις». Όπως υπογραμμίστηκε σε προηγούμενη αλληλογραφία του³⁵, το ΕΣΠΑ θεωρεί ότι η παρέκκλιση είναι διατυπωμένη με ιδιαίτερα ασαφείς όρους και δεν φαίνεται, εκ πρώτης όψews, να συνάδει με τον ΓΚΠΑ.
62. Επιπλέον, το άρθρο 12.2 του ISDP ορίζει ότι οι (Ε)ΟΚΦ πρέπει να ανταποκρίνονται σε αίτημα πρόσβασης υποκειμένου των δεδομένων, εκτός εάν αυτό συνεπάγεται δυσανάλογη επιβάρυνση για τους (Ε)ΟΚΦ. Σύμφωνα με το άρθρο 12.3, ορίζεται ότι όταν οι (Ε)ΟΚΦ αρνούνται να επιτρέψουν σε φυσικά πρόσωπα την πρόσβαση στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν, το φυσικό πρόσωπο πρέπει να ενημερώνεται σχετικά με τους λόγους απόρριψης του αιτήματος «το συντομότερο δυνατόν». Το ΕΣΠΑ παρατηρεί μια προσέγγιση παρόμοια με εκείνη του άρθρου 12.4 του ISDP, σύμφωνα με την οποία τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν μπορούν να διορθωθούν και να

---

³⁵ Επιστολή που απέστειλε η πρόεδρος του ΕΣΠΑ στην προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ στις 9 Οκτωβρίου 2019 (αριθ. αναφ.: OUT2019-0035), σ. 8.

τροποποιηθούν εάν αποδειχθεί ότι αυτό είναι αδύνατο ή προϋποθέτει δυσανάλογες προσπάθειες. Βάσει των ανωτέρω, δεδομένου ότι τα συμφέροντα τόσο των φυσικών προσώπων όσο και των (Ε)ΟΚΦ δεν φαίνεται να εξισορροπούνται κατάλληλα, το ΕΣΠΔ διερωτάται αν τα δικαιώματα των φυσικών προσώπων όσον αφορά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν διασφαλίζονται αποτελεσματικά από το ISDP.

63. Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΣΠΔ επαναλαμβάνει ότι τυχόν περιορισμοί στα δικαιώματα προστασίας των δεδομένων επιτρέπονται μόνον εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 23 του ΓΚΠΔ, το οποίο επιτρέπει στα κράτη μέλη να θεσπίζουν νομοθετικά μέτρα που αποσκοπούν στον περιορισμό του πεδίου εφαρμογής των εν λόγω δικαιωμάτων, στον βαθμό που ο περιορισμός αυτός σέβεται την ουσία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των ατόμων και συνιστά αναγκαίο και αναλογικό μέτρο σε μια δημοκρατική κοινωνία.
64. Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΔ συνιστά να αναθεωρηθεί το άρθρο 12 του ISDP ώστε να αντικατοπτρίζει τα άρθρα 12-15 του ΓΚΠΔ και τυχόν αντίστοιχες κατευθυντήριες γραμμές του ΕΣΠΔ, καθώς και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο άρθρο 23 του ΓΚΠΔ όσον αφορά τυχόν πιθανούς περιορισμούς στα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων.
65. Τέλος, το ΕΣΠΔ επαναλαμβάνει ότι ο κώδικας θα πρέπει να περιλαμβάνει δικαίωμα προσφυγής και δικαίωμα αποζημίωσης για τη ζημία που υπέστησαν τα φυσικά πρόσωπα ως αποτέλεσμα πράξης επεξεργασίας ασυμβίβαστης με το ISDP³⁶.

Για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων

Η Πρόεδρος

(Anu Talus)

---

³⁶ Ο.π.